

AENEIDOS XII

'o soror, et dudum agnoui, cum prima per artem
 foedera turbasti teque haec in bella dedisti,
 et nunc nequiquam fallis dea. sed quis Olympo
 demissam tantos uoluit te ferre labores? 635
 an fratris miseri letum ut crudele uideres?
 nam quid ago? aut quae iam spondet Fortuna salutem?
 uidi oculos ante ipse meos me uoce uocantem
 Murranum, quo non superat mihi carior alter,
 oppetere ingentem atque ingenti uulnere uictum. 640
 occidit infelix ne nostrum dedecus Vfers
 aspiceret; Teucris potiuntur corpore et armis.
 excindine domos (id rebus defuit unum)
 perpetiar, dextra nec Drancis dicta refellam?
 terga dabo et Turnum fugientem haec terra uidebit? 645
 usque adeone mori miserum est? uos o mihi, Manes,
 este boni, quoniam superis auersa uoluntas.
 sancta ad uos anima atque istius inscia culpae
 descendam magnorum haud umquam indignus auorum.'
 Vix ea fatus erat: medios uolat ecce per hostis 650
 uectus equo spumante Saces, aduersa sagitta
 saucius ora, ruitque implorans nomine Turnum:
 'Turne, in te suprema salus, miserere tuorum.
 fulminat Aeneas armis summasque minatur
 deiecturum arces Italum excidioque daturum, 655
 iamque faces ad tecta uolant. in te ora Latini,
 in te oculos referunt; mussat rex ipse Latinus
 quos generos uocet aut quae sese ad foedera flectat.
 praeterea regina, tui fidissima, dextra
 occidit ipsa sua lucemque exterrita fugit. 660
 soli pro portis Messapus et acer Atinas
 sustentant acies. circum hos utrimque phalanges
 stant densae strictisque seges mucronibus horret
 ferrea; tu currum deserto in gramine uersas.'